

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

Յանվարին կը հրապարակուի շաբաթը երկու անգամ
 Զարկընարի և Գործի օրերը :
 Տարեկանն է 112 րկրի համար զոր 100
 Վեցանուկ 30 զոր - խորաքան իւր րկրի 40 փարսյ
 Կախա երկրայի փաստային Տախիքը տակնային փարսյ է

Յանուարին տար 60 փարսյ է
 Վեցար եանակ շնորհակարտ :
 Կի և է եանակ և գրարիսն պէտք է ողորտի հակ
 զեպիս տէր Գախի Զաճնակն Քաճակ յարի Յերիք
 փարսյ իսկ վերի յարի րի 13 :

Թի 46 Ա. ՏԱՐԻ

1876

ՆԱՅԵՄԲԵՐ 5 ՇԱԲԱԹ

ՏԱՍԵԼ ՄԷԿ ՏԱՐԵԿԱՆ

ԳԱՏ ՄԵ

Նորոգ Բէ-Է

Մինչև զարդ , այս փարկերնեան դարին
 երազութիւնը նկարագրեցին . այժմ այն
 ժողովուրդ տակն ունեցած մի ջանի գէղերը
 պատմենք : Ինչպէս նախորդ թուով ըսինք ,
 Նոյեմբին . իւր երկանը երեք տմիս բանտար-
 կութեան միջոցին , այն ժամանակի համան-
 ւայն հետ Դնարը կը գին կերթայ և իւր ան-
 բարոյական շուղին մէջ . այն աստիճան կը
 յառաջանայ որ կրտսեր աղջիկը ալ չը կա-

րենալով հանդուրժել մօրը անկայել ընթա-
 ցեցը . հօրը ազաւանաց նամակ մը կը դրէ որ
 զինքը գտնուած տաժանեկի կացութենէն ա-
 զատէ դր անմիջապէս , յաշտալ կղզւոյն թա-
 ղականաց աջակցութեամբ , աղջիկը մօրը ձեռ-
 քէն առնուելով , հօրը կը յանձնուի և քիչ
 ատեն վերջը հայրը պատուաւոր երկտա-
 տարդի մը հետ կամուսնացնէ . արու զաւա-
 կը ևս մօրը ձեռքէն կերպիւ մը ազատելով .
 քովը կառնէ , և պէտք եղած ուսումները
 սորվեցնելու համար , առաջին կարգի դիշ-
 քօթիկ վարժարան մը կը գնէ . առից զաւ-
 երկրորդ աղջիկն ալ Բերայի թաղականաց
 աջակցութեամբ կը յաճախի իւր քովը առ-

նուլ, և իւր կարողութեանը ներածն աւելի ստակ վտանելով, պարտուաւոր երիտասարդի մը հետ զայն ալ կամուսնացնէ, վերջապէս, այս դժբաղդ հայրը՝ հարմը ամեն պարտաւորութիւնները ինքի կատարելէ վերջը՝ այս օր չեմք գիտեր ո՞ր օրէնք կամ իրաւունքով կնոջը ևս ապրուստի համար 30 հազար զուրուշտալ կը վճռուի. պայմանադրութիւն մը մուրհակի տեղ անցուելուն համար 30 հազար զուրուշ վճարէ այդ մարդը, կամ թէ, այլը կինը ուզելուն՝ իսկ կինը իւր օրինաւոր տէրը չընդունելուն համար, երեք հաւիւր սկի իբրու մրցանակ իւր անվայել ընթացից ընդունի այդ կինը. միթէ ըստ տրամադրութեան պայմանագրին, փոխանակ եղբօրը հովանաւորութեան ներքեւ պատուով նստելու, այլուր, մանաւանդ Բերայի մէջ իւր համանեացը հետ ատեն անցնելով, իւր էրկանը և զաւակացը պատկը բարոյապէս սպաննելուն իբր վարձատրութիւն 30 հազար զրո՞ տալու է այդ նոր Մարթաղինէին՝ որ փոխանակ նախապէս մեղայի գալու, այժմ՝ ելեր իւր ցոփութեանց վերջապահիկը երեսուն ալ հազար զրո՞, կը տահանէ անխաւաքար, և Դատաստանական խորհուրդն ալ այդ իշամ կոչուած հիւսիս-հարաւորէն վաւերացնելու կենէ նախապէս Բ. Դրան անօրինութիւնը աւերելով։ Որովհետեւ նախկին իշամին տրամադրած ամսական չորս հարիւր զրո՞ Բ. Դանէն աւերաւ դատուելով, այդ չորս հարիւրին տեղ ամիսը հարիւր զրո՞ տալու կը վճռեն, և յիշեալ վճռոյն համեմատ Նոյեմի կնոջ այլը ութն ամիս հարիւրական զրո՞ը Իճրա ճէմիյէթին կը վճարէ. բայց տեսնելով որ կնոջը իրմէն յափշտակած թէ անթամանդները և թէ կարասիները մինչ այն ժամանակ իրեն չեն դարցուիր, Իճրա ճէմիյէթին կը բողբէ թէ այլ ևս ամսական չը

պիտի վճարէ և թէ դարձեալ պիտի բողբէ առ Պատրիարքարան, Իճրա ճէմիյէթին պատասխան կը տրուի թէ, այս մասին թոյլտուութիւն չեն կրնար ընել պէտք է որ ամսականները վճարէ, մարդը կը պնդէ որ Պատրիարքարան աղերսագիր տուած է և Պատրիարքարանն ալ արդէն այս գործը նշկատողութեան առած է, ասոր վրայ պատասխան կը տրուի թէ Պատրիարքարանէն ըսածներուն ստուգութեանը նկատմամբ թուղթ մը պէտք է ուղղուի իրենց, խեղճն ալ կերթայ Պատրիարքարան կայաչէ առ որ անկէ և Պատրիարքարանէն Բ. Դուռը թագրի մը կուղարկուի թէ այս գործը նայվելու վրայ է։ Եւ հիմայ փոխանակ ստուգելու թէ Նոյեմի կնոջ երկանը տունէն հեռը տարածը ո՞ր քանի արժողութեան կարասի և աղամանդ էր, երեւել ամսական չորս հարիւր զրո՞նց նախկին իշամը վերահաստատուելով ծիծաղելի չէ։

Գէշ չէ, ահա սքանչելի օրինակ մը այն ամեն կանանց համար, որ իրենց ամուսնէն ուրիշ մէկը կը սիրեն, այժմին թող ձգեն իրենց երիկը և եթէ երիկինն Պատրիարքարան դիմելով կնիկինի կուղեմը ըսելու որ ըլլան, թող կանայք ալ մենք երիկինս չեմք ուզեր ըսեն և իբրեւ Բողբէր Բողբէր չորս հինգ հարիւր զրո՞ ալ ամսական պահանջեն. շիտակը սա դատաստանական ժողովի օրովը ճշմարիտ՝ կնիկ ըլլալս կուգայ կոր. բայց ո՞ր թողուցինք ԱՅՐԸ ՏԵՐ Է ԿՆՈՋ պսակի խորհրդաւոր խօսքերը. միթէ Դատաստանական խորհրդոյ անգամաց Նախագահն բռնէ ամենքն ալ ամուրի՞ են ու չեն գիտեր ամուսնական օրէնքնիս. միթէ Պատրիարքարանի մէջ տեսնուած դատերուն բոլորն ալ այսպէս զոր ինչ ասացի ասացիական դրութեամբ կը տեսնուին. ըստ մեզ հաւանականն ալ այս է. որովհետեւ, եթէ ամեն

դատերու մէջ, միշտ արդարութիւնը փրկողներ, ինչո՞ւ համար ազգայինք ինչ ինչ պարագաներու մէջ օտար դատարաններու դիմէին. բայց խնդիրը հոս չէ, ամեն ոք արդէն լաւ համոզուած է թէ օրէնքը եթէ ծուռ մեկնուի, անիրաւը անշուշտ կը վատարկի իւր դատը, և դատաւորը շատ անգամ կստիպուին ըստ երևոյթին իրենց վրձնող տալ, ինչպէս որ այս անգամ ալ յիշեալ լեզուանի կնոջ, նոսկին գիրքը և այժմու տեղանքի վիճակը այս դատին դատաւորները մարտնչուց շատ անգամ. այս խնդիրը լուսարանելու համար պէտք է որ քանի մը տարի ետ դառնանք:

Գալ անգամ

ԸՍԼԱԶԱԳ

Պէր միւստէթատէն պէրի տիր, հերքէսին տիհանընտա շու ըսլահաթ լաքըրաշուր կէզինիյօր, ֆադաթ ըսլահաթ տէտիկիմիզ նէ իլէ օլուր սուալինտէ, հերքէս քէյֆինէ կէօքէ պիրէր թարիք կէօսթէրմէքաէ, վէ եախօտ տահա տօղրուսու, ըսլահաթ տէյերէք մէվճուտ պուլունան ըսլահը հալիմիդի տախի կիւն կիւնէ դայալ իթմէքտէյիզ. ալթը տէօվլէթլէրին շու եէնի գօնֆէրանսլարը, հէր նէթիճէյի միւնթիճ օլտա, միլքիմիզ վէ տէօվլէթիմիզնէ թէքմիլ պիր ըսլահաթ հուսուլէ կէթիրէմէզ: Եյլահ խտէլիմ պու տէտիկիմիզի. տէօվլէթին թէքմիլ վարիտաթը եանի վէրկիւ վէ սայրէ եալընըզ բէնչալէր թազըմընտան ալընըր, միլքիմիզտէ թիւճաւըրդ էօյլէ պիր հալէ իրիշմիշ տիր քի, էրպապը միւթալէայա տէհչէթ կէթիրիր. դանաթ քիտըր հօդ, սանաթ քիտըր պուլունտա տախի իշ հօդ. Էվլօրա ֆապրիզալարը

սայէսինտէ Սթանպօլ իշճիսինին 10 դուրուշա եարապիլէճէք պիր շէյի 2 դուրուշա եալըպ կէօնտէրիյօր, պիզ տախի սէվինէլիմ քի խախալթտա 0/0 սէքիզ կիւմիւք ալըյօրուզ. վէհասըլ կէրէք թիւճաւընա վէ կէրէք էսնաֆճա բէք կէրուտէ վէ բէք սէֆիլ հալտէյիզ, հէլէ Իսլամ ահալի չալըշըպ գաղանմազ նէ իտուկինտէն զէրէճէ խապէրաար տէկիլ, էկէր նէֆսի բայիթալիթտա իքի եիւզ պին Միւսլիման վար ըստ, պուլարըն 180 պինի տէօվլէթտէն մաաշ պարագ կէչինիր. 20 պինի տախի հէր նէ դատար մարբուշճու, նալընճը, չըքընճըտան իպարէ իտէլէր տէ պուլար տա եինէ մաաշ պանլարըն էլինէ պազար, տէմէք օլուր քի Սթանպօլտա օլտան իլի եիւզ պլնի տախի տէօվլէթին մաաշ իլէ կէչինիր, պու սէպէպլէն քեաֆիէյի թիւրքլէրէ օլ մէրթէպէ պլը թէնալէլիք չէօքմիւշ տիր քի պլը միլքին մէմուրիլէթի նէ իլէ օլուր օլտուզընը բէք ալէա պիլտիքլէրի հալտէ պու խրամէթի թէքմիլ տէօվլէթէ թէրք խտէրէք քէնտիլէրի քէյֆլէրինէ պաքմաքտա տըրլար, չիւնքի պէրիտէ պիր մէմուրիլէթ էլտէ իտէրէք դօլայճա սէրվէթ բէյտա իթմէկի իթման իթմիլէր, մէսէլա պուլունտան էվէլ պիր բաշա 20 պին դուրուշ մաաշ իլէ սանճաղըն պլրինէ միւթաաարըֆ օլուր խալ, մաթպախ մէսարիֆինէ 50 պին դուրուշ էլ վէրմէտիկի հալտէ 20 պին դըշ մաաշ իլէ հիքմէթ նէվինտէն խաարէ օլուր խալ, հաթտա միւճիւզէ նէվինտէն օլարագ հիյնի վէֆաթընտա թէրէքէսինտէն տախի 20 պին քէսէ ազճէ մըքտարը սէրվէթի չըքար ըտը իմաի քիմ քէչիվ խտէպիլիլ խալ օլ վազըթ քի, էօյլէ պիր խաարէյի շախսիլէլէրինի պիլը մէմուրլաքըմըզ վալըն պիզ պու կիւն պու մէրթէպէ խաարապիլէթէ աիւշար օլաճաղ խաիք, ֆադաթ իլտէ պու կիւն էլլի

սենեկէ վերի հալ տէվամ էթմէքտէ տիր . հաթտա տէօվէթ էլլէ սենեկ մուգատտէմ վերտիկի մաաչտան պիր քաչ միսլ մաաչ վերմէքտէ տիր , իշթէ պու մահգուրլար մէյ-տան տա տուրտուքնա վէ պիղ չալըչըպ դա-ղանմաղա հապվէս իթմէյերէք տէօվէթին պաչընա պիր պարը ազիմ օլտուքնա , ալթը տէօվէթ տէկիլա՝ եիւղ իկիրմի ալթը տէօվ-էթ կէլտէ , ըստհը հալ խտէպիլէմէզ միւմ-քինսիղ տիր :

ՏԻՇ ԱՂՐՈՍԸՆԱ ԻԱՃ

Ալէմտէ պաղը խաթթէիքլէր վար քի հէ-քիմի բէք պօլ տուր , մաաղալլաճ պիր ա-տամ դալքուս պիր սըթմա իլլէթընէ ուկ-լտսա , տրենեա տօքթէօր քէսիլիւ պաչընա , մէսէլա սըղը , պասուր , էօքսիլիւք , տիչ աղըրսը վէ սայլրէ կիպի իլլէթլէր պու դա-պիլտէն տիրլէր :

Պէյօղլու սաքլինլէրինտէն Անտօն աղանըն կէչէնլէրաէ տիչի աղըրմայա պաչլար , վէ աղըրսընա տայանամայարագ , ինլէմէսլնտէն մատամընըն գալպի խուն օլարագ , պիր տէրման արամագ իչլն դօնչու դարըսընը էլէ ալըր :

— Աման Թէրէզօն տուտու պանա պիր չարէ , պիր ազլըմ վար ծնուտա ուչուրա-ճաղըմ :

— Մեղա Յիսուսում նէ օլտուն նէ՞ն վար Ուսիուկ :

— Պէնիմ պիչէյիմ եօդ դըղ դարաաչ . Անտօն աղա էլտէն չըգայօր եանի չըտըրա-ճաղըմ :

— Անտօն աղա էվտէն չըգայօ՞րմա :

— Աման սէնտէ , ըսքըրսըյը Թէրսինէ աղնարսըն , պիղիմ Անտօն աղանըն բէք այ-

քըռը սօյունտան տիչի աղըրյօր , տրեն աղ-չամտան սապահա դատար օվուն օվուն կէլ-տի շու ալթըդ ճիյէրիմ բարչա բարչա օ-լուեօր :

— Գա տօղա չըդմա պիր շէյ տէյիլ , սա-դըն եըլանճըգ օլմասըն :

— Ախ գըղդարաաչ նէ՞ պիլէյիմ շա-չըրմըլ գալմըլըմ , աղչամտան պէրի շէնէ-լէրիմ ալըմայօր :

— Եիւղիւնտէ չիչիլինյիք վա՞ր մը :

— Էյ դաննըմա շէյլէ պիրաղ չիչիլինիմ սի տիր :

— Էյլէ խտէ պէնիմ տէտիկիմ տիր , հիչ տուրմասըն տօղրու Օտուն գարըսընտա Բա-պուճու պէյիւք էմիրէ կիթսին , պիղիմ Հիւսնիւկ պիլմէսի՞ն նէլէր շէքտի :

Էյլէ խտէ կիտէյիմ սէյլէյիմ պիր սա-հաթ Վիլէլ կիթսին , մուամմէր օլ Թէրէզօն տուքուր տէյերէք , տօղրու էվէ կէլիւ վէ , Անտօն աղապա պաչլար խաթթմ էթմէղէ քի Օտուն գարըսընտաքի էմիրէ կիտիպ տիչինի օգուլթսուն , Անտօն աղաչ հէր նէ գատար՝ ճանըմ ծնլար պօլ շէյլէր տիր աէր իսէ տէ պիր Թիւրլիւ մատամընը դանտըրամայլղ , հասպ էլ դարուր ըչայարագ էվտէն չըգար Օտուն գարըսընա կիթմէկէ վէ սահա Թագ-սիմէ կէլմէտէն պիր տօթսունա Թէսատիւֆ խտէր :

— Խայր օլա Անտօն աղա նէ՞ օլմաչսըն :

— Էֆէնտիմ նասըլա տիչիմ աղըրյօր տա , Օտուն գարըսընտա պիր էմիր վարըմըլ , ծնա օգուլթմաղա կիտէյօրում :

— Ատամ սէնտէ ծնլար դարըճա շէյլէր տիր , սանա պիր իլաճ սէյլէյիմ ծնու եար , անիտէ քէսէր :

— Աման դարաաչ պիլմէսին նէ՞ ֆէնա էօրուէլյօր պէնի :

— Պիր շէյ տէյիլ , պիր տիրհէմ մաղը ալըրսըն պիր էյի տէյէրսին , իւթթիւնէ պէչ

տամբա անփիծն ըստն տամբաթ, ըլիք բամ-
պուղըլա աղըրյան տիշին իւղէրինէ՝ դօյ պը-
չադ կիպի քէսէր:

— Հայ Ալլահ բաղը օլտուն, ֆաղաթ
Օտուն դարըսընա սուրէթա պիք կիթմէլի-
յիմ, սօղրա պիղիմ մատամըն տիլինտէն
դուրթուլամամ:

— Կիթ, ֆաղաթ ունութմա, մաղըլը
տէօյէնէքսին, իւթիւնէ անփիծն ըստն
տամբաթամադօրն:

Համբըրմա տըր թէշէքքիւր խտէրիմ
տէյէրէք տօթունտան այրըլըպ եօլունա տէ-
վամ խտէրքան տիկէր պիք ահպապընա թէ-
սատիւֆ խտէր:

— Աւղըրլար օլտուն Անտօն աղա նէ՞ օ
կէշմիշ օլա:

— Սաղ օլ, պիք շէյ տէկիւ, պիրաղ տի-
շիմ աղըրէօր:

— Էյի քի բաթ կէլտին, սանա պիք ի-
լաճ սէօյլէյիմ ծնու եար թաքէտինտէ բա-
հաթ օլուրսուն, պէլքի պին քիշլոյէ սէօյ-
լէտիմ ֆայասընը կէօրտիւլէր:

— Սիլտէն էյի օլմասըն չունտա պիք
տօթա բաթ կէլտիմ, օտա պիք իլաճ սա-
լըդ վէրաի:

— Սէն պաշկա հիշ պիք շէյ եարմա,
պէնիմ տէտիկիտի տլինէ, իքի տիքհէմ գա-
րէնֆիւ աղըրսըն, օն տիքհէմ քէքիկ եաղը-
նըն իշինէ աթարսըն, ծնու պիք չաքուր
թապար իշինէ դօյմալը, իւշ կէճէ այաղտա
դալսըն . . . :

— Էյի ամա իւշ կիւն պու տիշիմին աղ-
ըրսըլըլա նաթըլ տուրայրմ:

— Իշթէ պիրաղ տայանմալը. ֆաղաթ
ծնտան սօղրա սէն կէօրտիւն իսէ պէնաէ
կէօրէյիմ:

— Սաղ օլուն էֆէշտիմ, եարաղըմ . . . :

— Հա էյի համբըրմա կէլտի, քէքէք
եաղընըն էյիտինի Մըսըր չարչուսընտա սա-

թարլար:

Այնատըմ պաշ իւթիւնէ տէյէրէք իշ
պու տօթթէօր Սանկրատօյու ամաի կիւճ-
հալ պաշնտան սաթարադ եօլտա կիտէրքան
ատա թանըմատըլըն ատէմին պիքի, պաք-
տանա չօրսաճը տէտի:

— Պանամը սէօյլէյօրսունուղ:

— Իվէթ սիղէ. զախպա տիշինիդ աղ-
ըրէօր:

— Նաթըլա սօղուք ալարմտա:

— Պէն պիք իլաճ սէօյլէյիմ սանա տա
պարի պանա տուա էթ. պէն պունու նի-
յէթ էթմիշիմ սէվալըմա բաթ կէլտիկիմ
տատմա սէօյլէյիմ:

— Սաղ օլուն էֆէշտիմ, եանի շու տի-
շիմէ պիք չարէ խտէր խտէն քէք չօք տուա
խտէնէկիմ:

— Փաղաթ պաք տօթունմ, ինսան տէ-
տիկին երմըրթայա պէնկղէր, եա ճըրք չը-
ղաթ, եա միլիճ. սէն պէնիմ տէտիկիմ
եար տա, պանա սէօյ:

— Պաշ իւթիւնէ էֆէշտիմ:

— Պիք տիշ սարմըսաթ աղըրսըն, պիք
դարէնֆիլին սարընը սիլթիլթիպ, սարմըսա-
ղըն դարընա սօղմալը, կիճէ եաթարըն
վադըթ, իւշ տէֆա, էլմինէ, Սէլմինէ,
Գիւլմինէ, տիշիմին թա քէօրիւնէ տէյիպ
եաթարսըն, պի իզնիլահ աղըր սաթուշուր:

Պիլիմ Անտօն աղա, թէրթիպին տուա-
սընը շալըրմասըն տիցէ, եօլտա եղպէրլէյէ-
րէք էլմինէ, Սէլմինէ, Գիւլմինէ տէյուպ
Ղալաթայա ինկնէյէթէր եիւղ քիշտէն պի-
րէր տիշ աղըրսը մուալիճէսի թէրթիպի էօի-
րէնիթ, տիշիւնիւր քի արթըդ պու դատար
էօիլէնտիքտէն սօնկրա Օտուն դարըսընա
կիթմէք պօշ շէյ օլաճադ, տէօնէր կէրլոյէ
էվինին դարընըն չալար, վէ մատամը դար-
չըլայարադ:

— Նաթըլ օլտուն, աղըրսը կէլտի:

— Էլֆնէ, Սելֆնէ, Բիւֆնէ, Գէլֆնէ Լուսնիկնէ :

— Պազ պաշտման կէլէնէ, նէ՞ օլուեօրսուն Անտօն աղայ :

— Հիչ պիր շէյ օլմայօրում, Էլֆնէ, Սելֆնէ, Բիւֆնէ, պիրիմ սարմլասաղըմըլ վա՞ր ա :

— Աման Ասլաածին անաբ, աղըրսընըն շիտտէթիմտէն աղլընա ղիյան կէթիրմիլ :

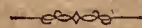
— Նէ՞ պէլայա չաթաըք պիր շէյիմ եօգտէյօրում, Էլֆնէ, Սելֆնէ, Բիւֆնէ, Գէլֆնէ Լուսնիկնէ հայտէ սէն պանա պիր պաշ սարմլասաղլան, պիր տէ գուրու գարէֆիլ կէթիր :

Անտօն աղանըն մատամը զօճասընըն չըլտըմըլ օլմասընա արթըք հիչ շիւֆհէսի գալմայարագ հէման գօնշուսընա գօշար, հէլէքի օրատա տիրայէթլի պիր ղաթ պուլունուպ իշի աղնատըղընտա, գօրգմայըն պիր աղ քերթէթլին եաղը իլէ կէլէր պիրշէյ տէկիլ տէյէրէք, անխտէ պիր տիշճի չաղըրթըպ մէգըիւր աղըրէան չիւրիւք տիշի չըգարթըրլար քի՝ Անտօն աղա տախի բահաթընը պուլում :

Մամուլ անուն ղաւեշտարան թերթին պրտօնատէր Այվաղէան Գէորգ Էֆէնտիյի պատասխանատուութեան Ներքեւ, անցեալ շաբաթ օրուընէ դարձեալ ՄԱՄՈՒԼ անուանով քաղաքական ամենօրեայ թերթ մը ևս սկսաւ հրատարակուիլ, որուն մեր կողմանէ յաջողութիւն կը մտղթեմք :

Յիշեալ թերթը՝ թէ տեղական և թէ արտաքին քաղաքական լուրերու առատութեան կողմանէ, Պօլսոյ առաջին կարգի քաղաքական թերթերու կարգն անցնելու մեծ յոյս կուտայ, թէպէտ և առայժմ թերթ թիւնն ըէ տղատ չէ, բայց անշուշտ

տալագային մէջ աղղայնոց նիւթական ձեռքնտուութեանց շնորհիւ յիշեալ թերթութիւնները ևս պիտի ուղղուին :

Մաճառլը ճէնառալ Գլարդա հաղըթէթէրինէ կէլէնտէ պիր լայիհա թագաթիմ օլտուղը կիւն, պիղ տախի հաղըր պուլունաւաբ, Պասթօն Միհրան նամ պիր էրմէնի քի ութանմատան էրմէնի օլտուղունու եէօլմը մէգըիւրտէ տիկէր պիր էհլինամուս էրմէնի իլէ իթտիկի միւճատէլէտէ ինքեար իթմէքտէ իտի, պու մուրթատըն նէ այարտա պիր ատէմ օլտուղունը հէր նէ գատար հաղըրուն բայէլան կէօրիւր իտէ տէ, ինտէլ ալէմ ըլալայ իթմէկի տախի քէնտիմիգէ պիր մուղգատտէս պօրճ առա իթմիշիղտիր, փաթթ եէրիմիղլին միւռատտէսի պուլունմատըղընտան թափսիլինի պիղ ղարուր նիւս խէի ախէրէ թէրք կլէտիք :

ՃԵՄԱՐՏԱՍՈՒՏ

Բազար տիշամը նէրտէ խտին միւռիւ ծիւղէ :

— Պէյօղունա կիթտիմ :

— Էյ նասըլ դարէ էյլէնտի՞ն մի :

— Պրագ գարտաշ, թարլա պաշընտան տահաթ իքի վարըր կէլէյօրուտում, կաղլաշ տահա գօնմալըշ տէյի, պիղի ֆէնէրսիղ չէվիրտիլէր, Գալթա սարայընա կիթտիք, օրոտ ստահա ղատար թիւնէտիք :

— Էյ նէ իսէ, լօքանթայա հիչ տէկիլէս պիր մէճիտիլէ վէրէճէքտին ծնու դաղանմըչըն :

— Նէ՞ տէտին . . . ստպահլայըն պէշ չայրէդ ճէկայի նաղաթի մահպուս քիրաղը ալտըլար :

* * *

Մաշալահ էգնա աղայ նասըլսըն իյլմիսին .

— Է՛հ , իշթէ մալիւմա եաղըմըղա դաւլըուեօրուզ :

— Նէ տէրսին դարտաշ , կէչէն կիւն պիւղիմ ուստա Գէորգու կէօրտիւմ աճըալմ , նէ իւսթ դաւմըշ նէ պաշ . էօյլէ պիր սէֆիլ հալէ տիւշմիւշ քի , պիրաէն պիրէ թանըյա մատըմ :

— Նէ՞ շաշըեօրսուն , էկէր վաղթը հալ պէօյլէ կիտէրսէ , տահա չօգ սիւֆիլ դըյաֆէթլեր կէօրէճէքսին , հօշ նէ ուղաղա վարըեօրսուն , իսթէրսէն պիր այաղա դաւլ դայըմ պէնիմ գըյաֆէթիմէ պաղ :

* * *

Պաղսանա Ուսկուզ , նէ՞տիր պու եինէ գօնու գօնշույու եէմէղէ տալէթ էթմիշսին պունլարըն էվինտէ հիշ եէմէք փիշմէ՞ղ :

— Ուման Ռօդոս աղայ եաւաշ սէօյլէ , իշէրիտէն իշիտիյօրլար :

— Իշիտիրէրսէ իշիթսինլէր . . . :

— Գա սուս օլ տէյօրում , շիմտի տամլա ինէճէք պալըմա :

— Պէն աուըլա էվիմի եըքամամ , տամլա ասըլ պէնիմ քէսէմէ ինէյօր օնտան իսապէրին վաւըմ :

* * *

Նէ՞ տիւշիւնիւեօրսուն էֆէնտի :

— Աղէթատա պօշէր դաշտրտա , նէ եաղայըմ տէյիու տիւշիւնիւեօրում :

— Միւսիւ կըլատաթընըն նութգուհու թէրճիւմէ էթպէնէ :

— Տահա պիթիրմէտի քի եաղայըմ :

— Շու , Արարտարն , Մէճմուանըն վէ հայրենիքին ֆըրասընը կէշի վէրսէնէ :

— Օլմաղ սօնկրա պէնտէ օնլարըն սըրաւընա կէչէրիմ :

— Էօյլէ իսէ , պիր պիրինի պրաքմըշ դարը դօճալար իւղէրինէ պիր Շաւիվաուի

եաղ :

— Օ խուսուս հաթրըմտտըր ամմա , Դատասաանսկան ժողովուն պու կիւնլէրաէ վէրէճէք դարարլարընա պէքլէյօրում :

— Էյ պիրաղ եինէ Մանղումէյէ իլիշիվէր :

— Օ նա պու տրոս տօքանմաղա կէլմէղ , նաղար ալմասըն շիմտիլիք սըրասըն տա կիտիյօր , սօնրա եինէ չըրբրսան չըքար :

— Դարտաշ հէր նէ սէօյլէտիք իսէ ույմատը , օլմաղ սա զաղէթանըն օրասընը պօշ պրաքը վէր :

— Պօշ պրաքմաղա կէլմէղ , հիշ տէկիլ իսէ ապօնէլէրիմիլէ բէճա իտէլիմ քի զաղէթա պէտէլինի հիմմէթ իթսինլէր :

— Պու եաղարըլըն . օլ մէրթէպէ պօշ շէյ տիր քի , զաղէթանըն պօշ եէրինի տօլտուրում դըյաս իթմէ , օրասը աչըք դաւայըտը տահա իյի իտի :

— Պիլիրիմ ամմա նէ՞ եաքայըմ ումուտ տիւնեասը տըր :

* * *

Պաղսանա քա՞շ զուրուշա վէրտին շու կէօղլիւղիւ :

— Կէօղլիւղէ թաղընտա , ույարսա գալիլա իթմէյիլ :

— Ճանըմ պէն սիւս իշին ալաճաղըմ , էլհամտիւլահ կէօղլէրիմ բէք ալէա կէօրիւր :

— Հիշ սիւս իշինտէ քէօր օլմաք կէօրմէմիշիտիմ :

— Պու գատար դատընլար սիւս իշիւն էօլիւեօրլար տա , պէն քէօր օլմուշում այըպ մլարը :

* * *

Կարապետ աղայ նասըլ էտէճէկիլ գէօմիւր 73 զըշ . ա չըդաղ տահա պէն էվէ գէօմիւր ալամատըմ :

— Պէնտէ էօյլէ , միլտիթտան պիր պա-

ընդ մանկալ ուշադրութեամբ ամա, գէօմիւրիւ ուշադրամարը :

— Ստամ սէնտէ, մանկալն օլտուր-տան սոնպրա գէօմիւրի նէ՞ տիւշիւնիւրսին :

— Գէօմիւրսիւզ մանկալ եանա՞ր մը :

— Պէ գարտաշ, օլմաշ սա մանկալը սա-թար գէօմիւր ալըքսըն պէն տէ մանկալտա եօքքի գէօմիւր ալապիլէճէկիմէ իւմիւտիմ օլտուն :

ՇԱԾԱԶ ՇԱԳԱՍԸ

Պէիլթաշտան պիր գալիւլը տէիլքանը հէր նասըլա ագըլտան եանա պիրաղ դօրու պուլունտուզունտան, զիհնի հէր տաիմ էվլէնմէքտէ, մէճնուն պիր հալէ տիւշեր. Տէր Հայր պու գէվալը իլէ էլլէնմէք նիլէթի իլէ պիր կիւն պու տէիլքանըլյա տէրքի, ծօ Գարրիէլ քեզի ալըոր աղլիկ մը դանամ նէ կառնեմ. տիլմանէ տաիլի թա-մամնա եութարաք, կառնիմ ճէվալ վէրիւր, պիլիմ տէր հայր տաիլի, անանկ էնէ ես քեզի նամակ մը տամ տէ Գ.
դնայ, ան տեզի տէր պապան գաի, իմ կողմանէս բարե ըրէ, և այս նամակը անոր տուր տէր : Պիլիմ գէվալընըն գալթը էվլէն-մէք խիւլէալէրի իլէ աղըլ պուլանմըլ օլտու-զունտան, սէվլինճրիտէն տյաքըլարը եէրտէն քէսիլիւր. տէր հայր իսէ պու պիւշարէնին էլինէ աթիաէքի մէալտէ պիր մէրթիւպ վէրիւր : Արժանապատիւ հայր եգըայր, գրա-բնր պարոն Գարրիէլը ձեզ կուղարկեմ որն որ կարգուելու համար կերու կըմրիկ. ուս-տի յիշեալ Գարրիէլին վայելուչ կնիկ մը դանսըլ ալ ձեր արժանապատուութեան դիմատիք դործն է : * * * . պիւշարէ Գար-րիէլ, մէրթուպի ալըպ սօգրու. Գ.
. տէ վաթիւպի խանէսինէ կրտէր տէր հայ-րըն մէրթիւպիլի թէպիմ խաէր, մէրթիւ-

պին մտէլինտէն իշի աղնայարագ, պաշար-լար պու պիւշարէ իլէ էլլէնմէկէ. օղան պուլունտան գըղարտան պիրիսէ պէկէնիւր ի-սէ տէ, մէյ մըն ալ աղլիտնը հարցունենը նայինը ան ալ քեզ կսուլէ տէյերէք, կիւ-եա գըղա սօրարլար մէ կիւյա գըզ տաիլի իսթէմէմ տէր. օղան պու բէտա օլուշուն-տան բէք Ֆէհա միւքէտտէր օլուր. Գ.
. տէքի տէր հայր պաքար քի շաքա տէր-քան իշ Ֆէհայա սարաճաք. ես քեզի նա-մակ մը տամ տէ գուն գարձեալ Պ.
ի տէր հօրը տար որ քեզի ուրիշ աղլիկ մը գանայ տէնէրէք աթիաէքի մէրթիւպի եա-զըպ պաշնտան կիւճալ սապար :

Արժանապատիւ Տէր Յ. Հայր

Այս առտու կանուխ Մեծ. Յարգապա-տիւ Վսեմաշուք Վսեմամեցար Գարրիէլ Գ.
. ճեանը նշանտուութեան համար ձեր դալուն սպանեց բարեբախդարաք դուր ալ լնաւ երբէք չուղէցիք գալ, որոյ վասն յիշ-եալ Գարրիէլին սիրալ կոտրեցաւ գըլուիը տաքցաւ և մինչև անգամ խելադարութիւն մը վրան եկաւ և այնչափ բարկացաւ որ ծը-րարը ուսու բերաւ թէ և երթում ըրաւ անգամ մ'ալ ձեր տունը ոտք չը կրիւրու սակայն այնչափ թախանձեցինք որ ստիպուե-ցաւ կրիլին գիւղը վերագառնալ, ուստի այ-սօր վերջին պատասխանը աղլիան կողմէն տրուեցաւ որ այսուհետեւ Գարրիէլը չեն ու-ղեր, ուրիշ աղլիկ մը թող գանայ քանի որ խաքեցիք :

1876 Հոկ. 13

Ձեր աշակերտներէն մին
Պու շաղանըն իւլէրլինէ մէրդում Գար-րիէլ պուտապաշարալ խապիլէլէնմիշ տիր :

Տէր ԽՐԱԳԻՐ

ՇԱԿՈՐ Մ. ՆԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐԱՆԹԻՒՆ Ս. ՄԻՏԱՅԵԼԵԱՆ
ՈՒՂԻՆ ՁԱՐԵՆ ԵՆԸՅ-ՊԱՇՏ. ԻՍԵ ԹԻՒ 13